

مریم صفر نواده^۱

معرفی مختصر دهه به لحاظ تأثیر عوامل علمی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی بر حوزه برنامه درسی

دهه ۱۹۴۰ بیش از هر دهه دیگری در قرن بیستم شاهد بیشترین غم و اندوه، میهن‌پرستی و درنهایت امید و آغاز دوره جدیدی از تسلط آمریکا در صحنه جهانی بود. این دهه که معمولاً «سال‌های جنگ»^۲ خوانده می‌شود، مترادف جنگ جهانی دوم^۳ است. این دهه به‌جز برای جوان‌ترین آمریکایی‌ها که تا آخر عمرشان دوام آوردند، بر همگان داغی غیرقابل وصف بر جای گذاشت. آن‌هایی که جوان بودند و در ارتش حضور داشتند، توسط تام بروکوا- گوینده سابق اخبار NBC- لقب «بزرگ‌ترین نسل»^۴ را گرفتند. آلمان نازی به رهبری آدولف هیتلر^۵ در سپتامبر ۱۹۳۹ به لهستان حمله کرد و از همان لحظه جنگ بر اروپا سایه افکند تا این‌که نازی‌ها^۶ تسلیم شدند. ایالات متحده با بمباران پرل هاربر^۷ در دسامبر ۱۹۴۱ توسط ژاپن به جنگ جهانی دوم کشیده شد و سپس هم در اروپا و اقیانوس آرام درگیر جنگ شد تا این‌که در مه ۱۹۴۵ در اروپا و در آگوست^۸ (اوت) همان سال در اقیانوس آرام صلح شد.

سال اول دهه ۱۹۴۰ پر از اخبار مرتبط با جنگ بود. آلمانی‌ها اردوگاه کار اجباری آشویتس^۹ را افتتاح کردند، نبرد بریتانیا^{۱۰} با بمباران نازی‌ها به پایگاه‌های نظامی و لندن، معروف به حمله رعدآسا^{۱۱} شدت گرفت. نیروی هوایی سلطنتی بریتانیا درنهایت در دفاع از انگلستان پیروز شد. همچنین در سال ۱۹۴۰، در یک شکست ویرانگر، بریتانیا مجبور به عقب‌نشینی از فرانسه در عملیات تخلیه دانکرک^{۱۲} شد. از دیگر وقایع مربوط به جنگ در سال ۱۹۴۰ می‌توان به کشتار جنگل کاتین^{۱۳} (کشتار دسته‌جمعی اسیران جنگی لهستان) توسط ارتش شوروی و قیام گتوی ورشو^{۱۴} اشاره کرد.

در زمینه اخبار غیرجنگی، شخصیت کارتونی باگزیانی^{۱۵} در «یک خرگوش وحشی»^{۱۶} شروع به کار کرد؛ رئیس‌جمهور فرانکلین دی روزولت^۱ به‌طور بی‌سابقه برای سومین دوره انتخاب شد؛ نقاشی‌های غار عصر حجر در لاس‌کاس^۲ فرانسه کشف شدند؛ رهبر

^۱. عضو هیئت‌علمی (استادیار) معاونت آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ این مقاله با همکاری خانم دکتر سمیرا ابراهیم پور کومله دکترای تخصصی برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد الکترونیکی نگارش یافته است.

^۲. The War Years

^۳. World War II

^۴. The Greatest Generation

^۵. Adolf Hitler

^۶. Nazis

^۷. Pearl Harbor

^۸. August

^۹. The Auschwitz Concentration Camp

^{۱۰}. The Battle of Britain

^{۱۱}. The Blitz

^{۱۲}. The Dunkirk Evacuation

^{۱۳}. The Katyn Forest Massacre

^{۱۴}. The Warsaw Ghetto

^{۱۵}. Bugs Bunny

^{۱۶}. A Wild Hare

رهبر انقلاب روسیه - لئون تروتسکی^۳ - ترور شد؛ و در آخر جوراب‌های تهیه‌شده از نایلون به‌جای ابریشم وارد بازار شدند، زیرا ابریشم برای امور جنگی موردنیاز بود (Schubert et al., 2002). در سال ۱۹۴۹، ناتو^۴ تأسیس شد، اتحاد جماهیر شوروی بمب اتمی را توسعه داد و چین کمونیست^۵ شد. این سال همچنین شاهد اولین پرواز بدون توقف در سراسر دنیا بود و رمان پرآوازه «۱۹۸۴»^۶ نوشته جورج اورول^۷ در سال ۱۹۴۹ منتشر شد (Rosenberg, 2019).

در این فاصله زمانی (۱۹۴۰-۱۹۴۹) در حوزه ادبیات نیز آثار برجسته‌ای منتشر شد. ۱۰ اثر از ادبیات دهه ۱۹۴۰ که هنوز مورد استقبال قرار می‌گیرند، عبارت‌اند از:

۱. رمان «زنگ‌ها برای که به صدا درمی‌آیند»^۸ از ارنست همینگوی^۹ نویسنده آمریکایی که در سال ۱۹۴۰ منتشر شد.
۲. رمان «بیگانه»^{۱۰} از نویسنده مشهور فرانسوی آلبر کامو^{۱۱} در سال ۱۹۴۲ به چاپ رسید.
۳. کتاب داستان «شازده کوچولو»^{۱۲} اثر آنتوان دو سنت اگزوپری^{۱۳} نویسنده فرانسوی در سال ۱۹۴۳ منتشر شد.
۴. نمایشنامه «خروج ممنوع»^{۱۴} که اثری اگزیزتانیالیستی^{۱۵} (وجودی) در حوزه ادبیات از نویسنده فرانسوی ژان پل سارتر^{۱۶} است، در سال ۱۹۴۴ منتشر شد.
۵. نمایشنامه «باغ وحش شیشه‌ای»^{۱۷} اثر تنسی ویلیامز^{۱۸} آمریکایی در سال ۱۹۴۴ که مربوط به شرح حال خود^{۱۹} اوست، اوست، منتشر شد.
۶. رمان مشهور «مزرعه حیوانات»^{۲۰} اثر جورج اورول که برای اولین بار در ۱۷ آگوست ۱۹۴۵ در دوران جنگ جهانی دوم در انگلستان منتشر شد.
۷. رمان «هیروشیما»^{۲۱} از جان هرشی^{۲۲} در سال ۱۹۴۶ به چاپ رسید که تاریخ را با قدرت قصه‌گویی پیوند می‌زد.
۸. «خاطرات یک دختر جوان»^{۲۳} اثر آن فرانک که نخستین بار در سال ۱۹۴۷ منتشر شد و در سال ۱۹۵۲ به انگلیسی ترجمه شد. این کتاب، خاطرات آن فرانک را در برمی‌گیرد که به مدت دو سال با خانواده‌اش در طول اشغال هلند

---

1 . Franklin D. Roosevelt

2 . Lascaux

3 . Leon Trotsky

4 . NATO

5 . Communist

6 . Nineteen Eighty-Four

7 . George Orwell

8 . For Whom the Bells Tolls

9 . Ernest Hemingway

10 . The Stranger

11 . Albert Camus

12 . The Little Prince

13 . Antoine de Saint-Exupery

14 . No Exit

15 . Existential Work

16 . Jean- Paul Sartre

17 . The Glass Menagerie

18 . Tennessee Williams

19 . Autobiographical Memory Play

20 . Animal Farm

21 . Hiroshima

22 . John Hershey

23 . The Diary of a Young Girl (Anne Frank)

توسط نازی‌ها، در مخفیگاه به سر می‌بردند. او در سال ۱۹۴۴ به اسارت درآمد و به اردوگاه کار اجباری برگن-بلزن^۱ فرستاده شد و در آنجا در اثر ابتلا به حصبه درگذشت. دفتر خاطرات آن فرانک پیدا شد و به پدرش اتو فرانک^۲، تنها بازمانده شناخته‌شده خانواده او، داده شد.

۹. نمایشنامه «مرگ فروشنده»^۳ اثر نویسنده آمریکایی، آرتور میلر^۴ که در سال ۱۹۴۹ نوشته شد.

۱۰. رمان «۱۹۸۴» نیز در سال ۱۹۴۹ توسط جورج اورول منتشر شد. رژیم‌های استبدادی اروپا هدف رمان دیستوپایی^۵ (جامعه‌ای خیالی در داستان‌های علمی-تخیلی که در آن، ویژگی‌های منفی، برتری و چیرگی کامل دارند زندگی در آن دلخواه هیچ انسانی نیست) جورج اورول بود (Bennett, 2019; Temple, 2018).

شناسایی تعداد آثار مکتوب دهه و توصیف مختصر آثار مهم

دهه‌های ۱۹۳۰ تا ۱۹۵۰ مقطعی از تاریخ است که اندیشه‌های دیویی^۶ در حوزه برنامه درسی به‌طور علمی و عملی در تعلیم و تربیت گسترش یافت (جمشیدی اوانکی و قورچیان، ۱۳۸۵). در دهه پنجم قرن ۲۰، حدود ۸۰ کتاب راجع به برنامه درسی منتشر شده است. فقط در فاصله سال‌های ۱۹۴۲ تا ۱۹۴۵ به دلیل جنگ جهانی دوم، تعداد کتاب‌های منتشرشده به حداقل ممکن می‌رسد. فهرست کتاب‌شناختی برخی از مهم‌ترین این آثار طی سال‌های ۱۹۴۰-۱۹۴۹ به تفکیک سال ارائه می‌شود:

1. Zachry, C. B. (1940). *Emotion and conduct in adolescence*. New York: D. Appleton-Century.
2. ZACHRY, CAROLINE B., and LIGHTY, MARGARET E. 1940. *Emotion and Conduct in Adolescence*. New York: Appleton-Century.
3. Whipple, G. M. (Ed.). (1940). *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition*. Public School Publishing Co.
4. Freeman, F. N. (1940). "The Meaning of Intelligence" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 11-20). Public School Publishing Co.
5. Wellman, B. L. (1940). "The Meaning of Environment" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 21-40). Public School Publishing Co.
6. Hollingworth, L. S., Terman, L. M., & Oden, M. (1940). "The Significance of Deviates" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 43-89). Public School Publishing Co.
7. Carmichael, L., & Erickson, M. H., Tryon, R. C., Doll, E. A., Lindsley, D. B., Kreezer, G., Knott, J. R., & Shock, N. W. (Collaborators). (1940). "The Physiological Correlates of Intelligence" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 93-155). Public School Publishing Co.
8. Loevinger, J. (1940). "Intelligence as Related to Socio-Economic Factors" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 159-210). Public School Publishing Co.

1. Bergen- Belsen

2. Otto Frank

3. Death of a Salesman

4. Arthur Miller

5. Dystopian Novel

6. Dewey

9. Kuznets, G. M., & McNemar, O. (1940). "Sex Differences in Intelligence-Test Scores" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 211–220). Public School Publishing Co.
10. Cattell, R. B. (1940). "Effects of Human Fertility Trends upon the Distribution of Intelligence and Culture" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 221–233). Public School Publishing Co.
11. Carter, H. D. (1940). "Ten Years of Research on Twins: Contributions to the Nature-Nurture Problem" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 235–255). Public School Publishing Co.
12. Hollingworth, L. S., & Witty, P. (1940). "Intelligence as Related to Race" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 257–269). Public School Publishing Co.
13. Hollingworth, L. S., & Lorge, I., Lund, F. H., Spragg, S. D. S., Williams, H. M., & Lewin, K. (Collaborators). (1940). "Personality and Adjustment as Determines and Correlates of Intelligence" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 271–305). Public School Publishing Co.
14. Goodenough, F. L. (1940). "New Evidence on Environmental Influence on Intelligence" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 307–365). Public School Publishing Co.
15. Goodenough, F. L. (1940). "Some Special Problems of Nature-Nurture Research" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 367–384). Public School Publishing Co.
16. Anderson, J. E. (1940). "The Prediction of Terminal Intelligence from Infant and Preschool Tests" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 385–403). Public School Publishing Co.
17. Stoddard, G. D., & Wellman, B. L. (1940). "Environment and the IQ" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 405–442). Public School Publishing Co.
18. Carmichael, L., Freeman, F. N., Goodenough, F., Hollingworth, L. S., Jones, H. E., Stoddard, G. D., Terman, L. M., & Wellman, B. L. (1940). "Personal Reaction of the Yearbook Committee" In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 1, Comparative and critical exposition* (p. 445–471). Public School Publishing Co.
19. Katona, G. (1940). *Organizing and memorizing: Studies in the psychology of learning and teaching*. New York: Columbia University Press.
20. Bayley, N. (1940). *Mental growth in young children*. In G. M. Whipple (Ed.), *The thirty-ninth yearbook of the National Society for the Study of Education: Intelligence: Its nature and nurture, Part 2, Original studies and experiments* (p. 11–47). Public School Publishing Co.
21. COMMISSION ON SECONDARY SCHOOL CURRICULUM. 1940. *Language in General Education*. New York: Appleton-Century.
22. COMMISSION ON SECONDARY SCHOOL CURRICULUM. 1940. *Mathematics in General Education*. New York: Appleton-Century.
23. COMMISSION ON SECONDARY SCHOOL CURRICULUM. 1940. *The Social Studies in General Education*. New York: Appleton-Century.

24. COMMISSION ON SECONDARY SCHOOL CURRICULUM. 1940. *The Visual Arts in General Education*. New York: Appleton-Century.
25. LENROW, ELBERT. 1940. *Reader's Guide to Prose Fiction*. New York: Appleton-Century.
26. LL Jarvie, M Ellingson. (1940). *A Handbook on the Anecdotal Behavior Journal*. University of Chicago Press.
27. MEEK, LOIS H. 1940. *The Personal-Social Development of Boys and Girls with Implications for Secondary Education*. New York: Appleton-Century.
28. Blos, P. (1941). *The adolescent personality*. New York: Appleton-Century-Crofts.
29. Commission on the Relation of School and College. (1942). *Thirty schools tell their story*. New York: Harper.
30. Henderickson, G., & Schroeder, W.H. (1941). Transfer of training in learning to hit submerged target. *Journal of Educational Psychology*, 32, 205-213.
31. BLOS, PETER. 1941. *The Adolescent Personality*. New York: Appleton-Century.
32. Akin, W.M. (1942). *The Story of the Eight-year Study: With Conclusions and Recommendations*. United States: Andesite Press.
33. Eugene Randolph Smith, Ralph Winfred Tyler, (1942). *Progressive Education Association (U.S.). Evaluation in the Eight Year Study*. Harper & brothers.
34. Giles, H. H., McCutchen, S. P., & Zechiel, A. N. (1942). *Exploring the curriculum: The work of the Thirty Schools from the viewpoint of curriculum consultants*. New York: Harper & Brothers.
35. GILES, H. H.; McCUTCHEN, S. P.; and ZECHIEL, A. N. 1942. *Exploring the Curriculum*. New York: Harper.
36. AIKIN, WILFORD. 1942. *The Story of the Eight-Year Study*. New York: Harper.
37. CHAMBERLIN, DEAN; CHAMBERLIN, ENID S.; DROUGHT, NEAL E.; and SCOTT, WILLIAM E. 1942. *Did They Succeed in College?* New York: Harper.
38. COMMISSION ON RELATION OF SCHOOL AND COLLEGE. 1942. *Thirty Schools Tell Their Story*. New York: Harper.
39. SMITH, EUGENE R.; TYLER, RALPH W.; and EVALUATION STAFF. 1942. *Appraising and Recording Student Progress*. New York: Harper.
40. Solomomn, J. (1942). Reaction of children to back-outs. *American Journal of Orthopsychiatry*, 12, 361.
41. Charles Dean Chamberlin, Enid Straw Chamberlin, Neal E. Drought, William Edlefsen Scott. (1942). *Did They Succeed in College?: The Follow-up Study of the Graduates of the Thirty Schools*. Harper & Brothers.
42. Lewin, K. (1942). Field theory and learning. In N. B. Henry (Ed.), *The forty-first yearbook of the National Society for the Study of Education: Part 2, The psychology of learning* (p. 215–242). University of Chicago Press.
43. LANGER, WALTER C. 1943. *Psychology and Human Living*. New York: Appleton-Century.
44. Lewin, K. (1943). Psychological ecology. In D. Cartwright (Ed.), *Field theory in social science*. London: Social Science Paperbacks.
45. Catherine MacKenzie. (1943). *Teaching Students to Learn; THIRTY SCHOOLS TELL THEIR STORY*. *Adventure in American Education, Volume V*. Progressive Education Association Publications, Commission on the Relation of School and College. 802 pp. New York: Harper & Brothers.
46. J. Minor Gwynn, John B. Chase, Jr. (1943). *Curriculum Principles and Social Trends*. New York : Macmillan; London : Collier-Macmillan.
47. Wertheimer, M. (1945). *Productive thinking*, edited by Michael Wertheimer. New York: Harper & Row.
48. Lewin, K. (1947a). Frontiers in group dynamics. In D. Cartwright (Ed.), *Field theory in social science*. London: Social Science Paperbacks.

49. Lewin, K. (1947b). Group decisions and social change. In T. M. Newcomb, E. L. Hartley, T. M. Newcomb, & E. L. Hartley (Eds.), Readings in social psychology. New York: Henry Holt.
50. Margar Florence B. Stratemeyer, Hamden L. Forkner. (1947). Developing a Curriculum for Modern Living. Teachers College Columbia University.
51. Harold Bernard Alberty. (1947). Reorganizing the high-school curriculum. Macmillan.
52. Lewin, G. W. (1948). Preface. In G. W. Lewin & G. W. Allport (Eds.), Resolving social conflict. London: Harper & Row.
53. Tyler, R.W. (1949). Basic Principles of Curriculum and Instruction. University of Chicago Press.

مهم‌ترین اثر مکتوب در دهه ۱۹۴۰ انتشار کتاب «اصول اساسی برنامه درسی و آموزش»^۱ توسط رالف تایلر^۲ در سال ۱۹۴۹ بود که چهار اصل (اهداف، تجارب یادگیری، ساختار و ارزشیابی) را در برمی‌گرفت (جمشیدی اوانکی و قورچیان، ۱۳۸۵). تایلر در این کتاب چهار سؤال کلیدی مطرح کرد:

۱. مدرسه باید چه هدف‌های آموزشی را دنبال نماید؟
۲. تجربه‌های یادگیری را باید چگونه انتخاب کرد تا برای دستیابی به هدف‌های آموزشی مناسب باشند؟
۳. تجربه‌های یادگیری را باید چگونه برای آموزش مؤثر و کارآمد سازمان‌دهی کرد؟
۴. کارآمدی تجربه‌های یادگیری را چگونه می‌توان ارزشیابی کرد؟ (جروکس، پنا و پینار^۳، ۱۹۸۱، ترجمه شریف، ۱۳۹۱: ۶۵؛ Tyler, 1949: 51).

طبقه‌بندی موضوعی آثار

کتاب‌های منتشرشده در این دهه را می‌توان به دودسته اساسی طبقه‌بندی کرد؛ کتاب‌های راجع به برنامه درسی ابتدایی و کتاب‌های راجع به برنامه درسی متوسطه. دیدگاه تایلر تحت تأثیر مکتب رفتارگرایی و پراگماتیسم آمریکا قرار دارد. تایلر از جمله صاحب‌نظرانی است که به اصول تدوین یک نظریه^۴ پرداخته است. پایه و اساس منطق تایلر که موجب شهرت چشمگیر او در برنامه درسی شد، به مطالعه هشت‌ساله وی طی سال‌های ۱۹۳۳ تا ۱۹۴۱ بازمی‌گردد که هدف از آن بررسی اثرات تعلیم و تربیت پیشرفت‌گرایی دیویی در مقایسه با تعلیم و تربیت سنتی بر یادگیرندگان بود (صمدی، ۱۳۹۷: ۷). الگوی برنامه درسی تایلر در این کتاب با روش استقرایی، چهار گام اصلی (تهیه و تنظیم هدف‌های آموزشی مدرسه، تهیه و تنظیم تجربه‌های آموزشی مربوط به هدف‌ها، سازمان‌دهی تجربه‌ها و ارزشیابی هدف‌ها) را نشان می‌دهد (Farenga & Ness, 2015).

کتاب تایلر به‌طور گسترده در درس برنامه درسی در سطح دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها مورد مطالعه قرار گرفت و نقشی مؤثر در رشد و توسعه نظری این رشته داشت. منطق تایلر برای تعلیم و تربیت کشورها شامل مزایایی از قبیل توجه به ارزش‌ها، توجه به تفاوت‌های فردی، تربیت‌معلم فکور، تربیت دانش‌آموز فکور و توجه به علایق آن‌ها، توجه به تخصص‌گرایی در کنار آموزش عمومی، تلفیق نظریه و عمل، توجه به حل مسئله و معیابی نظیر توجه زیاد به اهداف تجویزی، عدم توجه به مشارکت دانش‌آموزان در انتخاب راهبردهای یادگیری و توجه زیاد به ارزشیابی پایانی بود. در نتیجه منطق تایلر به‌عنوان راهنمای توسعه

1. Basic Principles of Curriculum and Instruction

2. Tyler, R.

3. Geroux, Penna & Pinar

4. Theory

برنامه درسی همانند چارچوبی قلمداد می‌شود که سازه‌های آن می‌تواند سخت و محکم یا انعطاف‌پذیر باشد (اسداللهی و مهرمحمدی، ۱۳۹۵: ۳۹).

جمع‌بندی

سال ۱۹۴۹ در دهه پنجم قرن بیستم، نقطه عطفی در شکل‌گیری و استفاده از رویکرد رفتارگرایی در برنامه‌های درسی به حساب می‌آید. به عبارت دیگر، تکامل تدریجی رشته برنامه درسی با به اوج رسیدن منطق تایلری همگام بود؛ به طوری که تجارب تایلر در پروژه مطالعه هشت‌ساله برنامه‌های درسی دوره متوسطه در دهه ۱۹۳۰، منجر به تألیف پرفروش‌ترین کتاب تاریخ رشته برنامه‌ریزی درسی در قرن بیستم و معرفی آن به دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزشی در سراسر جهان شد.

منابع

- اسداللهی، فاطمه و مهرمحمدی، محمود. (۱۳۹۵). منطق تایلر و سرقت ادبی: یک تحلیل تطبیقی از کتاب منطق و نسخه بازبینی‌شده آن. پژوهش‌های تربیتی، شماره ۳۲، ص ۳۹-۶۰.
- جروکس، اچ. آ.، پنا، آ. ان. و پاینار، دلبیو. اف. (۱۳۹۱). نگاه کلی به قلمرو برنامه درسی. ترجمه مصطفی شریف، در «برنامه درسی: نظرگاه‌ها، رویکردها و چشم‌اندازها»، محمود مهرمحمدی و همکاران، چاپ ششم، مشهد: به‌نشر (تاریخ انتشار اثر به زبان اصلی: ۱۹۸۱).
- جمشیدی اوانکی، مینا و قورچیان، نادرقلی. (۱۳۸۵). از آمایش سرزمین تا برنامه‌ریزی درسی. چاپ اول، تهران: فراشناختی اندیشه.
- سلیمی، جمال. (۱۳۹۳). سیر تحول منابع مکتوب - دهه چهارم قرن ۲۰ (۳۹-۱۹۳۰). دانشنامه ایرانی برنامه درسی، محور ۱۰: تاریخ برنامه درسی، ص ۱-۴.
- صمدی، پروین. (۱۳۹۷). تحلیل دیدگاه تایلر در برنامه درسی. دانشنامه ایرانی برنامه درسی، ص ۱-۹.
- Bennett, C. (2019). 10 Works of 1940s Literature Still Taught Today. ThoughtCo, Jul. 3, 2019, thoughtco.com/1940s-literature-4158227.
- Farenga, S.J., & Ness, D. (2015). Encyclopedia of Education and Human Development. London & New York: Routledge.
- Rosenberg, J. (2019). The War Years: A Timeline of the 1940s. ThoughtCo, Sep. 15, 2019, thoughtco.com/1940s-timeline-1779951.
- Schubert, Schubert, A.L.L., Thomas, Th.P., & Carroll, W.M. (2002). Chapter Five: Curriculum Literature and Context 1940—1949. Vol. 175, in "Curriculum Books: The First Hundred Years", Second Edition, pp. 81-105, New York: Peter Lang AG, Available on: <https://www.jstor.org/stable/45136559>
- Temple, E. (2018). A Century of Reading: The 10 Books That Defined the 1940s. L I T E R A R Y H U B . December 31, 2019, <https://lithub.com/a-century-of-reading-the-10-books-that-defined-the-1940s/>
- Tyler, R.W. (1949). Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press, 51-59.